

да разсѣкѣтъ на кѣсове казашкото имъ тѣло, и да го развозѣтъ по градове и села, както направихъ съ гетмана и съ най добритѣ руски юнаци на Украйна. Малко ли се подигравахъ съ нашата свѣтлина? че какво сме ние? питамъ ви азъ васъ: какъвъ е оня казакъ, който остави въ бѣдѣ другара си, остави го да загине на чужбина, като куче? Кога е така трѣгнѣло, та никой не мари за нищо казашка честъ, и дава да му плюватъ въ мустакитѣ и да го корѣтъ съ сѣкакви укорни думи, на, мене никой не може укори. Сами оставамъ!“

Сичкитѣ запорожци се потресохъ.

„А ти немѣ не знаешъ, храбри полковнику,“ рече тогава войводата, „че и въ рѣдѣтъ на татаритѣ сѣ наши другаре, и ако би сега ние да ги не отървемъ, то животътъ имъ е продаденъ на язичниците во вѣчна неволя, която е отъ смърттѣ по-лоша; или не знаешъ, че е у тѣхъ сичкото ни имане, което сме спечелили съ християнска кръвъ.“

„Сичкитѣ казаки се замислихъ и не знаехъ, што да кажѣтъ. Никому се не шѣше да заслужи пехарна слава. Тогава излѣзе напредъ най-стариятъ между сичката запорожеска войска Касиинъ Бовдюгъ. Сичкитѣ казаки го имахъ на честъ; два пѣти го избирахъ войвода и на войни бѣ яко харенъ казакъ, но отдавна бѣ вѣже остарѣлъ и сѣдѣше дома: и свѣти не обичаше да дава никому, а обичаше стариятъ сѣ да си лежи на една стѣрна край казакитѣ, кога се съберѣтъ, и да слуша, кога приказватъ што било и какво било. Никого се не мѣсѣше въ разговоръ, а се слуша и палѣга съ прѣстъ пенѣта въ кѣсо-то си чибуче, което изъ уста не вадѣше, и сѣди послѣ много време, зажумѣлъ малко съ очитѣ, а казакитѣ не знаехъ, спи ли, или сѣ оште слуша. Сичкитѣ сефере той бѣ дома; а тоя пѣтъ го нѣшто подкласна. Махнахъ съ рѣжа по казашки и рече: „Пала го палила! да идѣ и азъ, може, нѣшто и да дотрѣбвамъ на казакитѣ!“ Утихнахъ сичкитѣ казаки, кога излѣзе той предъ събранието, заштого отдавна не бѣхъ чуле отъ него дума. Сѣки искаше да знае, што ште да рече Бовдюгъ.

„Доде редъ и мене да кажѣ дума, панове-братя,“ рече той: „послушайте, дѣца, старъ човѣкъ. Разумно каза войводата и, като глава на казашката войска, който е длѣженъ да ѣк привардва и да се грижи за иманието ѣ, по-разумно не можѣше той ништо да каже. Така о! Това ми е първата рѣчь; а сега послушайте втората ми рѣчь. А втората ми рѣчь е тая: право каза и полковникъ Тарасъ, Господъ по-вече